

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

дисципліни

« ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ »

(для бакалаврів)

Київ – 2016

Підготовлено Професором кафедри управління безпекою, правоохоронної та антикорупційної діяльності інституту права імені Володимира Великого Заросилом В.О.

Затверджено на засіданні кафедри управління безпекою, правоохоронної та антикорупційної діяльності (протокол № 4 від 17. 11.16)

Схвалено Вченою радою Інституту права ім. Володимира Великого Міжрегіональної академії управління персоналом (протокол 12/1 від 01.12.2016)

Заросило В.О. Навчальна програма дисципліни «Правове забезпечення безпеки підприємств в Україні» : (для бакалаврів). – К.: Міжрегіональна академія управління персоналом, 2016 – с.

Навчальна програма включає в себе пояснювальну записку, зміст дисципліни, питання для самоконтролю, критерії оцінювання студентів та список літератури

Пояснювальна записка

»

Навчальний план і програма курсу «Правове забезпечення безпеки підприємств в Україні» розраховані на підготовку менеджерів безпеки з метою засвоєння знань спрямованих на формування основ безпеки підприємств, установ та організацій

В основу методики оволодіння цією навчальною дисципліною покладено систематичну й активну самостійну роботу студентів з вивчення наукової літератури, нормативних актів, підручників та наукової літератури у сфері організаційно-правових проблем безпеки підприємництва.

Викладання дисципліни передбачає лекції, семінарські та практичні заняття, самостійну роботу і контрольні роботи, що має на меті формування пізнавальної активності студентів, засвоєння ними основних вмінь і навичок роботи з навчальними матеріалами, поглиблення та розширення спеціальних галузевих знань, підвищення рівня організованості та компетентності в методологічних підходах відпрацювання практичних елементів діагностики систем безпеки, розробки напрямів її забезпечення та формування навичок організації діяльності служб безпеки

Для цілісного уявлення про навчальну дисципліну студентів необхідно користуватись довідковою літературою та енциклопедичними словниками, галузевими довідниками, персональним комп'ютером.

Крім того передбачено контроль за якістю отриманих студентами знань, навичок, вмінь, який здійснюється викладачем під час індивідуальних контрольних співбесід, семінарів, контрольних тестових опитувань.

У результаті вивчення курсу студенти повинні знати:

- теоретично-методологічні основи організаційно-правових проблем безпеки підприємництва;
- психологію професійної діяльності спеціалістів охоронної структури;
- психологічні основи професійної адаптації до стресових факторів;
- сутність професійної підготовки, готовності до праці в якості організаторів служб безпеки;
- загальні положення професійного становлення особистості у сфері організаційно-правового забезпечення безпеки підприємств, установ та організацій;
- кризи професійного становлення особистості та шляхи їх подолання;
- основи психічних станів людини, психофізіологічних процесів особистості в екстремальних умовах;
- теоретичні та практичні основи застосування знань з психології екстремальних ситуацій, форм і методів впливу на особистість під час екстремальних і після травматичних стресових ситуацій;
- основні підходи вітчизняних і зарубіжних вчених з вивчення проблем поведінки та адаптації людини до впливу на неї екстремальних факторів під час організації охорони безпеки підприємств установ та організацій;

уміти:

- здійснювати психологічне вивчення компонентів професійної діяльності;
- надавати допомогу для розв'язання конфліктів професійного самовизначення;
- забезпечувати психологічну професійну підготовку;
- формувати та використовувати комплекс психодіагностичних методів для оцінювання рівня професійної адаптованості, професійної мотивації та ранніх проявів криз професійного становлення й діяльності;
- на кваліфікованому рівні оцінювати психічний і фізичний стан організму людини в екстремальних ситуаціях;
- володіти навичками проведення особистісних і професійних тренінгів з особами, які були під впливом екстремально-стресових факторів, які траплялися під час забезпечення безпеки підприємств, установ та організацій;

засвоїти:

- структуру, систем безпеки підприємств установ та організацій;
- методи соціально-психологічного супроводу професійної діяльності особистості;
- теоретико - практичні напрями діяльності у сфері забезпечення безпеки підприємств установ та організацій;

- методи дослідження структур забезпечення безпеки підприємств установ та організацій та встановлення оптимальних структур;

2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Правове забезпечення безпеки підприємств в Україні»

№	Назва модулю і теми
Змістовий модуль I Загальна частина. Теоретичні проблеми забезпечення безпеки підприємств	
1	Правові основи підприємницької діяльності та регулювання забезпечення безпеки підприємницької діяльності
2	Формула безпеки
3	Загрози безпеці підприємницької діяльності
4	Забезпечення фізичної безпеки
Змістовий модуль 2 Особлива частина. Діяльності служб безпеки та попередження окремих видів правопорушень, які спрямовані на викрадення інформації	
5	Служби безпеки підприємств
6	Організація служби безпеки підприємств та основні напрями її діяльності.
7	Вимоги щодо відбору кадрів для служб безпеки, мотивація та заохочення

Зміст дисципліни

Змістовий модуль I Теоретичні проблеми забезпечення безпеки підприємств

Тема 1. Правові основи підприємницької діяльності та регулювання забезпечення безпеки підприємницької діяльності.

Поняття підприємницької діяльності. Соціальний та правовий аспекти підприємницької діяльності.

Предмет організаційно - правових засад забезпечення безпеки підприємств Загальна характеристика предмета підприємницької діяльності.

Завдання, які вирішуються працівниками служб безпеки підприємств

Взаємодія організаційно - правових засад забезпечення безпеки підприємств з кримінальним правом адміністративним правом, цивільним правом та іншими науками. Використання в практичній роботі по забезпеченню безпеки підприємств досягнень інших наук.

Система організаційно - правових засад забезпечення безпеки підприємств.

Література [1-4; 22; 27; 28; 30; 35; 44; 25]

Тема 2. Формула безпеки.

Історія вчень про безпеку її забезпечення. Становлення та розвиток систем безпеки.

Розвиток практичних напрямів забезпечення безпеки підприємницької діяльності. Розроблення формули безпеки та її застосування.

Характеристика аналіз складових частин безпеки підприємницької діяльності Головні здобутки та недоліки.

Сучасний стан забезпечення безпеки підприємницької діяльності проблеми та перспективи її розвитку.

Література [22; 27; 28; 33; 44; 25]

Тема 3. Загрози безпеці підприємницької діяльності

Поняття загрози безпеці підприємницької діяльності Розвиток наукових позицій щодо розуміння сутності та природи загрози безпеці підприємницької діяльності Співвідношення понять загрози безпеці підприємницької діяльності та забезпечення безпеки підприємницької діяльності.

Характеристика основних ознак загрози безпеці підприємницької діяльності Основні якісно-кількісні показники загрози безпеці підприємницької діяльності рівень, структура, динаміка.

Поняття рівня загрози безпеці підприємницької діяльності злочинності. Коефіцієнти загрози безпеці підприємницької діяльності злочинності. Значення визначення рівня загрози безпеці підприємницької діяльності

Питома вага окремих видів загрози безпеці підприємницької діяльності Поняття та способи вимірювання загрози безпеці підприємницької діяльності

Тенденції розвитку загрози безпеці підприємницької діяльності в Україні в сучасний період.

Література [1; 22; 23; 27; 28; 30-32; 35-36; 39-41; 47; 25]

Тема 4. Забезпечення фізичної безпеки

Вчення про фізичну безпеку. Відмінність фізичної безпеки від інших видів безпеки. Забезпечення безпеки керівників, персоналу, підприємств, установ та організацій.

Забезпечення фізичної охорони приміщень, де знаходяться цінності, укріплення вікон, дверей, дахів, підлоги

Системний підхід до формування заходів з фізичної безпеки. Характеристика наукових концепцій забезпечення фізичної безпеки.

Класифікація причин та умов забезпечення фізичної безпеки

Література [2; 22; 23; 27; 30-33; 35; 39; 25]

Змістовий модуль 2 Особлива частина. Діяльності служб безпеки та попередження окремих видів правопорушень, які спрямовані на викрадення інформації

Тема 5. Служби безпеки підприємств

Поняття та основні форми організації служби безпеки підприємств

Відмінність служб безпеки підприємств від інших підрозділів

Характеристика служб безпеки підприємств Особливості діяльності служб безпеки підприємств. Підрозділи служб безпеки підприємств. Відбір кадрів для служб безпеки підприємств. Завдання служб безпеки підприємств.

Професіоналізм як характерна риса працівників служб безпеки підприємств.

Організаційні та правові аспекти організації служб безпеки підприємств. Зарубіжний досвід організації служб безпеки підприємств .

Література [2; 10-12; 19; 26; 27; 37; 38; 25]

/Тема 6. Організація служби безпеки підприємств та основні напрями її діяльності. Вимоги щодо відбору кадрів для служб безпеки, мотивація та заохочення

Поняття та структура служби безпеки підприємств. Стан та тенденції розвитку служби безпеки підприємств

Вимоги щодо відбору кадрів для служб безпеки, мотивація та заохочення.

Характеристика окремих підрозділів служби безпеки підприємств. Причини та необхідність створення служби безпеки підприємств. Особливості відбору кадрів для служби безпеки підприємств. Суб'єкт спрямованості служби безпеки підприємств. Забезпечення безпеки керівництва службою безпеки підприємств. Забезпечення фізичної безпеки службою безпеки підприємств. Ефективність служби безпеки підприємств

Література [1-4; 13; 14; 22; 23; 31; 32; 39; 25]

Тема 7. Вимоги щодо відбору кадрів для служб безпеки, мотивація та заохочення

Характеристика підготовки і перепідготовки працівників служб безпеки. Організація підготовки і перепідготовки працівників служб безпеки. Поняття підготовки і перепідготовки працівників служб безпеки. Періодичність підготовки і перепідготовки працівників служб безпеки. Запобігання і протидії корупції серед працівників служб безпеки.

Відбір працівників служб безпеки. Мотивація працівників служб безпеки через підготовку та перепідготовку

Питання для самоконтролю

1. Правові основи підприємницької діяльності та регулювання забезпечення безпеки підприємницької діяльності
2. Правове регулювання захисту конфіденційної інформації
3. Форми і методи захисту підприємницької діяльності
4. Поняття безпеки підприємницької діяльності
5. Формула безпеки
6. Аналіз складових частин безпеки підприємницької діяльності
7. Аналітична оцінка безпеки підприємницької діяльності
8. Загрози безпеці підприємницької діяльності
9. Фізичні загрози підприємницької діяльності
10. Фінансово-економічні загрози
11. Інформаційні загрози підприємницької діяльності
12. Забезпечення фізичної безпеки
13. Загальні заходи забезпечення фізичної безпеки
14. Заходи протидії захопленню заручників та поведінка осіб при захопленні
15. Технологічні заходи забезпечення фізичної безпеки
16. Захист периметру, замки, вікна, двері, дахи, підлога, сейфи
17. Фінансово-економічна безпека підприємницької діяльності
18. Поняття та суть економічної безпеки
19. Система елементів фінансово-економічної безпеки
20. Методика ідентифікації та оцінка ризиків
21. Заходи з забезпечення економічної безпеки
22. Інформація як частина фінансово-економічної безпеки
23. Правові та організаційні заходи забезпечення захисту інформації
24. Аналіз правового забезпечення захисту інформації в Україні
25. Способи вчинення правопорушень у сфері інформаційної безпеки
26. Фізичний захист інформації
27. Інформаційна безпека комп'ютерних систем, форми та методи її забезпечення
28. Внутрішньо організаційна безпека
29. Проблеми ризику у внутрішньо організаційній діяльності
30. Загрози для безпеки у внутрішньо організаційній діяльності Потенційні загрози та їх усунення
31. Служби безпеки підприємств
32. Організація служби безпеки підприємств та основні напрями її діяльності
33. Вимоги щодо відбору кадрів для служб безпеки, мотивація та заохочення
34. Підготовка та перепідготовка працівників служби безпеки
35. Програми забезпечення безпеки підприємницької діяльності їх планування та розробка
36. Охоронна та детективна діяльність служби безпеки
37. Охоронна діяльність служби безпеки
38. Детективна (розвідувальна та контр розвідувальна) діяльність служби безпеки
39. Дотримання законності в діяльності служби безпеки
40. Взаємодія з правоохоронними органами служби безпеки
41. Система правоохоронних органів та особливості взаємодії
42. Способи взаємодії з правоохоронними органами
43. Розслідування фактів порушень на підприємствах в установах та організаціях
44. Юридична відповідальність за порушення на підприємствах установ та організаціях
45. Робота з кадрами підприємств установ та організацій з метою недопущення порушень норм забезпечення безпеки

8. Критерії оцінювання студентів

Формою підсумкового контролю по дисципліні є іспит. Навчально-методичний комплекс розроблений у відповідності до системи викладання матеріалу у більшості підручників з основ безпеки підприємницької діяльності і спрямований на глибоке засвоєння слухачами основних положень забезпечення такої безпеки.

Знання та навички слухачів, одержані при засвоєнні навчальної дисципліни «Організація безпеки підприємств» оцінюються за кредитно-модульною системою. При цьому зміст дисципліни вивчається у межах одного змістового модуля. Формами *поточного* контролю знань та навичок слухачів є: оцінювання усних відповідей та доповнень на семінарських заняттях; оцінювання рефератів; оцінювання участі слухача у науковій роботі.

Методика обчислення підсумкової оцінки роботи слухача

Підсумкова оцінка роботи слухача з вивчення навчальної дисципліни «Організація безпеки підприємств» обчислюється відповідно до кредитно-модульної системи за 100-бальною шкалою.

Складовими, які враховуються при обчисленні підсумкової оцінки, є:

- *поточна успішність*, яка включає наступні види роботи слухача: 1) усну відповідь на семінарському занятті; 2) доповнення до усної відповіді; 3) поточні контрольні письмові роботи (реферати); 4) наукову доповідь (повідомлення) на семінарському занятті;
- *іспит*.

Максимальні показники вказаних складових: 1) поточна успішність – 40 балів; 2) іспит – 60 балів.

Поточна успішність обчислюється з урахуванням оцінок, одержаних слухачем на семінарських заняттях, а у випадку відпрацювання пропущених занять – і оцінок, одержаних за результатами відпрацювання.

Усні відповіді слухача на семінарському занятті та реферати оцінюються за 5-бальною шкалою. Після останнього семінарського заняття викладач, який проводив ці заняття, виставляє за 5-бальною шкалою середню оцінку.

Якщо викладач виставляє слухачу загальну оцінку поточної успішності “незадовільно” («2»), за його поданням такий слухач розпорядженням директора інституту може бути не допущений до складання іспиту.

Доповнення до усної відповіді на семінарському занятті (незалежно від їх кількості) оцінюються в 1 бал, який при підведенні підсумків поточної успішності приєднується до середньої оцінки за усні відповіді та реферати.

Наукова доповідь слухача на семінарському занятті оцінюється так само, як і усна відповідь, із додаванням одного заохочувального бала. Цей бал також додається до середньої оцінки за усні відповіді та реферати.

Бали, отримані слухачем впродовж навчального семестру, переводяться у загальну оцінку поточної успішності шляхом їх множення на коефіцієнт “5”. Тобто, загальна кількість балів, які може отримати слухач за поточну успішність, не може перевищувати 35 балів.

Кожне пропущене і не відпрацьоване семінарське заняття зменшує загальну оцінку поточної успішності на 1 бал. Якщо слухач не відпрацював 2 пропущених семінарських заняття, він за поданням викладача, який проводив ці заняття, розпорядженням директора інституту може бути не допущений до складання іспиту.

Письмова чи усна відповідь слухача на іспиті оцінюється за 5-бальною шкалою, із наступним її переведенням у 60-бальну шкалу, при цьому кожна із позитивних оцінок відповідає наступній кількості балів: “відмінно” (5) – 35-45; “добре” (4) – 25-35; “задовільно” – 17-25 балів.

Підсумкова шкала оцінювання

Кількість балів за 100-бальною шкалою	Оцінка за національною шкалою та шкалою інституту	Оцінка за шкалою ECTS
---------------------------------------	---	-----------------------

90 – 100	відмінно	5	A відмінно
85 - 89 75 - 84	добре	4	B дуже добре C добре
65 – 74 60 - 64	задовільно	3	D задовільно E задовільно (достатньо)
0 - 59	незадовільно	2	FХ незадовільно з можливістю повторного складання

90-100 балів (оцінка "відмінно") виставляється студенту, який володіє узагальненими знаннями навчального матеріалу в повному обсязі та здатний їх ефективно використовувати для виконання всіх передбачених навчальною програмою завдань; аргументовано та творчо використовує ці знання у нестандартних ситуаціях. Відповідь студента правильна, повна, логічна, містить аналіз, сисЛекціятизацію, узагальнення, які точні та пов'язані із сферою майбутньої спеціальності. Студент вміє самостійно знаходити і користуватись джерелами інформації, оцінювати її. Встановлює причинно-наслідкові та міжпредметні зв'язки. Робить аргументовані висновки. Правильно і усвідомлено застосовує всі види довідкової, навчально-методичної документації в межах програми курсу.

75-89 балів (оцінка "добре") ставиться у тому випадку, коли студент володіє основними професійними знаннями та правильно виконує переважну більшість прийомів і операцій, що необхідні для даної роботи. Дає визначення основних понять, аналізує, порівнює і сисЛекціятизує інформацію та робить висновки. Його відповідь у цілому правильна, логічна і достатньо обґрунтована. Усвідомлено користується довідковою літературою. При відповіді та виконанні завдань припускається несуттєвих помилок, які може виправити, але окремі уміння не досить сформовані, у визначенні понять, термінології і узагальненнях мають місце окремі неточності.

60-72 бала (оцінка "задовільно") заслуговує студент, відповідь якого свідчить про розуміння основних питань конституційного права, але містить неточності і недостатньо обґрунтована, визначення понять нечіткі, неточні, уміння сформовані недостатньо, висновки і узагальнення аргументовані слабо, в них допускаються помилки, які студент може частково виправити; спостерігається невміння працювати документами та додатковою літературою.

1-59 балів (Оцінка "незадовільно") виставляється в тому випадку, коли студент без достатнього розуміння відтворює окремі компоненти знань, фрагментарно відтворює незначну частину питань, має нечіткі уявлення про зміст дисципліни. При відповіді та виконанні завдань припускається значної кількості помилок, які самостійно виправити не може. Студент не вміє користуватися додатковою літературою. Результат роботи відповідає мінімальним діючим якісним і кількісним показникам.

Список рекомендованої літератури **Нормативно-правові акти, що стосують курсу**

1. . Закон СРСР “Про індивідуальну трудову діяльність” від 19.11.86 // Відомості Верховної Ради СРСР. — № 47. — Ст. 964.
2. Закон СРСР “Про державне підприємство (об’єднання)” від 30.06.87 № 7284-
3. XI // Відомості Верховної Ради СРСР. — № 26. — Ст. 385.
4. Закон СРСР “Про кооперацію в СРСР” від 26.05.88 № 8998-XI // Відомості Верховної Ради СРСР. — № 22. — Ст. 355.
5. Закон СРСР “Про податки з підприємств, об’єднань і організацій” від 14.06.90 № 1560-1 // Відомості Верховної Ради СРСР. — 1990. — № 27. — Ст. 522.
6. Закон УРСР “Про економічну самостійність Української РСР” від 03.08.90 // Відомості Верховної Ради України. — 1990. — № 34. — Ст. 499.
7. Закон України “Про підприємництво” від 07.02.91 № 698-XII // Відомості Верховної Ради України. — 1991. — № 14. — Ст. 168.

8. Закон України “Про власність” від 07.02.91 № 697-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. — 1991. — № 20. — Ст. 249.
9. Закон України “Про підприємства в Україні” від 27.03.91 № 887-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. — 1991. — № 24. — Ст. 272.
10. Закон України “Про господарські товариства” від 19.09.91 № 1576-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. — 1991. — № 49. — Ст. 682.
11. Закон України “Про селянське (фермерське) господарство” від 20.12.91 № 2009-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. — 1992. — № 14. — Ст. 186.
12. Закон України “Про Єдиний митний тариф” від 05.02.92 № 2097-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. — 1992. — № 19. — Ст. 259.
13. Закон України “Про обмеження монополізму та недопущення недобросовісної конкуренції у підприємницькій діяльності” від 18.02.92 № 2132-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. — 1992. — № 21. — Ст. 296.
14. Закон України “Про інформацію” від 02.10.92 № 2657-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. — 1992. — № 25. — Ст. 650.
15. Закон України “Про видавничу справу” від 05.06.93 № 318/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. — 1993. — № 32. — Ст. 206.
16. Закон України “Про авторське право і суміжні права” від 23.12.93 № 3792-
17. ХІІ // Відомості Верховної Ради України. — 1994. — № 13. — Ст. 64.
18. Закон України “Про державну таємницю” від 21.01.94 № 3855-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. — 1994. — № 16. — Ст. 93 (нова редакція)
19. 21.09.99 № 1079-ХІІІ // Відомості Верховної Ради України. — 1999. — № 49. — Ст. 428).
20. Закон України “Про оподаткування прибутку підприємств” від 28.12.94 № 334/94-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. — 1995. — № 4. — Ст. 28.
21. Закон України “Про рекламу” від 03.07.96 № 270/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — № 39. — Ст. 181.
22. Закон України “Про податок на додану вартість” від 03.04.97 № 168/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. — 1997. — Ст. 156.
23. . Закон України “Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів” від 23.09.97 № 540/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. — 1997. — № 50. — Ст. 302.
24. Закон України “Про лізинг” від 16.12.97 № 723/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. — 1998. — № 16. — Ст. 68.
25. . Закон України “Про ліцензування певних видів господарської діяльності” від 01.06.2000 № 1775-ІІІ // Відомості Верховної Ради України. — 2000. — № 36. — Ст. 299.
26. Закон України “Про державну підтримку малого підприємництва” від 19.10.2000 № 2063-ІІІ // Відомості Верховної Ради України. — 2000. — № 51-52. — Ст. 447.
27. . Закон України “Про внесення змін до деяких законів України з питань оподаткування” від 17.05.01 № 2410-ІІІ // Відомості Верховної Ради України. — 2001. — № 30. — Ст. 143.
28. Закон України «Про банки і банківську діяльність» // Відомості Верховної Ради України. — 1991. — № 25.
29. Закон України «Про банкрутство» // Відомості Верховної Ради України. — 1992. — № 31.
30. Закон України «Про власність» // Відомості Верховної Ради України. — 1991. — № 20.
31. Закон України «Про господарські товариства» // Відомості Верховної Ради України. — 1991. — № 49.
32. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» // Відомості Верховної Ради України. — 1992. — № 29.
33. Закон України «Про обмеження монополізму та недопущення недобросовісної конкуренції у підприємницькій діяльності» // *Голос України*. — 1992. — № 78.
34. Закон України «Про оренду майна державних підприємств та організацій» // Відомості Верховної Ради України. — 1992. — № 30
35. Закон України «Про підприємництво» // Відомості Верховної Ради України. — 1991. — № 14.
36. Закон України «Про підприємства в Україні» // Відомості Верховної Ради України. — 1991. — № 24.
37. Закон України «Про приватизаційні папери» // Відомості Верховної Ради України. — 1992. — № 24.

38. Закон України «Про приватизацію майна державних підприємств» // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 24.
39. Закон України «Про систему оподаткування» // Урядовий кур'єр. – 1997. – № 23.
40. Закон України «Про цінні папери і фондову біржу» // Нові Закони України. Випуск 2. – К., 1991.

Основна література

41. Ніколаюк С.І, Нікіфорчук Д.Й. Безпека суб'єктів підприємницької діяльності курс лекцій К. КНТ. 2015. 317 с.
42. Камлик М.І. Економічна безпека підприємницької діяльності Навчальний посібник К. Атіка 2015 р. 432 с.
43. АлауховС.Ф, КоцерубаВ.Я. Питання створення систем фізичного захисту значних промислових об'єктів // Системи безпеки, 2015, № 41, 3. 93.
44. 2.Барсуков, В.С. Безпека: технології, кошти, послуги / В.С.Барсуков. - М., 2001 - 496 з.
45. 3.Барсуков, В.С. Сучасні технології безпеки / В.С.Барсуков, В.В.Водолазский. - М.:Нолидж, 2000. - 496 з., мул.
46. Галатенко В.А. Стандарти інформаційну безпеку / Під редакцією академіка РАН В.Б.Бетелина // М.:ИНТУИТ.РУ «>Интернет-университет інформаційних технологій», 2004
47. Денисов В.Ф. Методи і кошти проектування функціональних профілів системам управління в організаційно-технічних системах // Перспективні інформаційні технології у наукових дослідженнях, проектуванні та навчанні – Самара:СГАУ, 2006
48. 6.Домарев В.В. Безпека інформаційних технологій. Методологія створення систем захисту – До.:ДиаСофт, 2005
49. Ізмайлов А.В. Методи системного проектування комплексів технічних засобів фізичного захисту російських ядерних об'єктів //Российско-американский семінар по фізичний захист ядерних матеріалів й установки, ДПСНПО ">Элерон", М., Росія. 1995.
50. 8.Инженерно-техническаяукрепленность. Технічні кошти охорони. Вимоги і норми проектування захисту об'єктів злочинних зазіхань. МВС РФ. М., 2002
51. КолчинаА.Ф.,Овсянников М. В.,СтрекаловаА.Ф.,Сумароков С.В. Управління життєвим циклом продукції. – М.:Ахарсис, 2002
52. МішинЕ.Т., ОленінЮ.А.,КапитоноваА.А."Системи безпеки підприємства - нові акценти // Конверсія у машинобудуванні, 1998, № 4.
53. 11.Одинцов А.А. Економічна та і інформаційна безпеку підприємництва:учеб.пособие для вузів. - М.: Академія, 2008
54. Оленін Ю.О.,АлауховС.Ф. До питаннякатегорирования об'єктів із позиції охоронної безпеки // Системи безпеки, зв'язку й телекомунікацій, 1999, № 30, 3. 26.
55. 13.Садердинов А.А.,Трайнев В.А.,Федулов А.А. Інформаційна безпеку підприємства: Навчальний посібник. – М.:Издательско-торговая корпорация «Дашков і Ко», 2004
56. Системи охоронні телевізійні. Загальні технічні вимоги, і методи випробувань. М., 2000
57. Станкевич В.І. Задум побудови комплексної системи забезпечення безпеки території, М: НДІ автоматичної апаратури ім. академіка В.С.Семенихина.
58. 16.Трубачев О.П. Розробка вимог до гарантування безпеки продуктів і систем інформаційних технологій з урахуванням ГОСТ РИСО/МЭК 15408-2002 – М.: ТОВ "Центр безпеки інформації
59. 17.Ярочкин, В.І. Інформаційна безпеку. Підручник для студентів вузів / 3-тє вид. - М.: Академічний проект:Трикта, 2005. - 544 з.
60. Говорушко Т. Економічна безпека України // Економіка. Фінанси. Право. -2000. -№ 12. - С. 3-5
61. 2. Данільян О. Національна безпека України: Структура та напрямки реалізації: Навчальний посібник/ О.Г. Данільян, О.П. Дзьобань, М.І. Панов,. -Харків: Фоліо, 2002. -284 с.
62. 3. Ковальчук Т. Економічна безпека і політика: Із досвіду професійного аналітика/ Трохим Ковальчук,; Авт.передм. В. П. Горбулін. -К.: Знання, 2004. -638 с.
63. Кравченко С. Основні напрямки забезпечення економічної безпеки України // Економіка. Фінанси. Право. -2002. -№ 12. - С. 6-10
64. Мазуренко В.І. Питання розробки концепції національної економічної безпеки України // Вісник Київського університету імені Т.Шевченка. -1998. -Вип. 8: Міжнародні відносини. - С. 52-58

65. Мочерний С. Економічна безпека в контексті державного суверенітету України // Економіка України. -1998. -№ 4. - С. 4-12
66. Мусіна Л. Економічні важелі забезпечення національної безпеки // Україна-НАТО. -2006. -№ 5. - С. 14-20
67. Олійник О. Діяльність державних органів України щодо забезпечення воєнно-економічної безпеки // Актуальні проблеми економіки. -2003. -№ 1. - С.6-9
68. Пастернак-Таранушенко Г. Економічна безпека держави // Розбудова держави. -1998. -№ 9-10. - С. 12-15.
69. Низенко Е.І., Каленяк В.П., Забезпечення інформаційної безпеки підприємництва: Навчальний посібник. К. МАУП, 2015. – 134 с.
70. Камлик М.І. Економічна безпека підприємницької діяльності. Економіко-правовий аспект: Навчальний посібник. К. Атіка 2015. – 432 с.
71. Підприємницьке безпекознавство в Україні: навчальний посібник Е.І. Нізенко, П.Д. Біленчук, Г.С. Семаков, В.Б. Міщенко. – К.: Вид дім Персонал 2015. – 352 с.

Додаткова література

- АлауховС.Ф, КоцерубаВ.Я. Питання створення систем фізичного захисту значних промислових об'єктів // Системи безпеки, 2001, № 41, 3. 93.
72. 2.Барсуков, В.С. Безпека: технології, кошти, послуги / В.С.Барсуков. - М., 2001 - 496 з.
 73. 3.Барсуков, В.С. Сучасні технології безпеки / В.С.Барсуков, В.В.Водолазский. - М.:Нолидж, 2000. - 496 з., мул.
 74. 4. Галатенко В.А. Стандарти інформаційної безпеки / Під редакцією академіка РАН В.Б.Бетелина // М.:ИНТУИТ.РУ <>Интернет-университет інформаційних технологій», 2004
 75. 5. Денисов В.Ф. Методи і кошти проектування функціональних профілів системам управління в організаційно-технічних системах // Перспективні інформаційні технології у наукових дослідженнях, проектуванні та навчанні – Самара:СГАУ, 2006
 76. 6.Домарев В.В. Безпека інформаційних технологій. Методологія створення систем захисту – До.:ДиаСофт, 2005
 77. 7. Измайлов А.В. Методи системного проектування комплексів технічних засобів фізичного захисту російських ядерних об'єктів //Российско-американский семінар по фізичний захист ядерних матеріалів й установки, ДПСНПО ">Элерон", М., Росія. 1995.
 78. 8.Инженерно-техническа яукрепленность. Технічні кошти охорони. Вимоги і норми проектування захисту об'єктів злочинних зазіхань. МВС РФ. М., 2002
 79. 9. КолчинаА.Ф.,Овсянников М. В.,СтрекаловА.Ф.,Сумароков С.В. Управління життєвим циклом продукції. – М.:Ахарсис, 2002
 80. 10. МішинЕ.Т., ОленінЮ.А.,КапитоновА.А."Системи безпеки підприємства - нові акценти // Конверсія у машинобудуванні, 1998, № 4.
 81. 11.Одинцов А.А. Економічна та і інформаційна безпеку підприємництва:учеб.пособие для вузів. - М.: Академія, 2008
 82. 12. Оленін Ю.О.,АлауховС.Ф. До питаннякатегорирования об'єктів із позиції охоронної безпеки // Системи безпеки, зв'язку й телекомунікацій, 1999, № 30, 3. 26.
 83. 13.Садердинов А.А.,Трайнев В.А.,Федулов А.А. Інформаційна безпеку підприємства: Навчальний посібник. – М.:Издательско-торговая корпорация «Дашков і Ко», 2004
 84. 14. Системи охоронні телевізійні. Загальні технічні вимоги, і методи випробувань. М., 2000
 85. 15. Станкевич В.І. Задум побудови комплексної системи забезпечення безпеки території, М: НДІ автоматичної апаратури ім. академіка В.С.Семенихина.
 86. 16.Трубачев О.П. Розробка вимог до гарантування безпеки продуктів і систем інформаційних технологій з урахуванням ГОСТ РИСО/МЭК 15408-2002 – М.: ТОВ "Центр безпеки інформації
 87. 17.Ярочкин, В.І. Інформаційна безпеку. Підручник для студентів вузів / 3-тє вид. - М.: Академічний проект:Трикта, 2005. - 544 з.